

Program szkolenia

Tytuł szkolenia:

Zatrudnienie osób ze szczególnymi potrzebami – perspektywa kadry kierowniczej,

Grupa docelowa:

Zgodnie z założeniami projektu szkolenia kierujemy do pracowników urzędów administracji publicznej, w tym: ministerstw, urzędów centralnych, urzędów wojewódzkich i urzędów administracji zespolonej i niezespolonej w województwie.

To szkolenie jest dla osób kierujących komórkami organizacyjnymi i zespołami (kadra zarządzająca), w tym kierowników urzędów i ich zastępców, osób kierujących wydziałami, osób koordynujących pracę zespołów.

Cel główny:

Wzrost kompetencji wśród pracowników urzędów administracji publicznej w zakresie stosowania różnych rozwiązań, które eliminują bariery w dostępie do zatrudnienia osób ze szczególnymi potrzebami.

Cele szczegółowe:

Wiedza:

Uczestnik/Uczestniczka pozna:

- prawa i obowiązków pracodawców i pracowników w obszarze zatrudnienia,
- zasady zapewnienia dostępności w miejscu pracy,
- bariery, jakich mogą doświadczać osoby ze szczególnymi potrzebami (z perspektywy pracownika i pracodawcy),
- zasady przygotowania stanowisk pracy z uwzględnieniem różnych potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami,
- dobre praktyki z sektora publicznego i prywatnego, które są związane z tworzeniem procedur zatrudnieniowych przyjaznych dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz ścieżką naboru i rekrutacji dla osób ze szczególnymi potrzebami, organizacją pracy i ułatwieniami dla osób z niepełnosprawnościami (w tym w zakresie pracy zdalnej i telepracy),

- metody planowania procesów, zmian w procedurach oraz innych działań zwiększających możliwość zatrudnienia osób ze szczególnymi potrzebami.

Umiejętności:

Uczestnik/Uczestniczka potrafi:

- zidentyfikować różne potrzeby oraz bariery dotyczące osób ze szczególnymi potrzebami w miejscu pracy,
- przeprowadzić rozmowy rekrutacyjne z uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami,
- efektywnie komunikować się i stosować zasady savoir-vivre'u w kontaktach z osobami ze szczególnymi potrzebami w zarządzaniu zespołem,
- rozwijać kompetencje odpowiedzialne za skuteczne zarządzanie zasobami ludzkimi w zakresie potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami,
- wdrażać rozwiązania służące usprawnieniu procesu zatrudnienia osób ze szczególnymi potrzebami.

Postawa:

Uczestnik/Uczestniczka będzie:

- zmotywowany/a do zdobywania wiedzy i umiejętności w zakresie tworzenia miejsca pracy otwartego na współpracę z osobami ze szczególnymi potrzebami,
- gotowy/a na usprawnianie procesu zatrudnienia osób ze szczególnymi potrzebami.

Metody dydaktyczne:

- wykład,
- ćwiczenia indywidualne,
- ćwiczenia w parach i grupach,
- dyskusja,
- analizy studiów przypadku,
- testy,
- burza mózgów,
- odgrywanie ról (scenki).

Środki dydaktyczne:

- prezentacja multimedialna,
- karty pracy,
- opisy studiów przypadku,
- symulatory niepełnosprawności (wózek inwalidzki, biała laska, gogle),
- materiały multimedialne (filmy).

Dodatkowo po zakończeniu szkolenia każdy otrzyma skrypt dla uczestnika.

Liczba godzin dydaktycznych:

24

Tabela 1 Program szkolenia

Lp.	Temat (części szkolenia)	Metoda dydaktyczna	Czas (godziny dydaktyczne /min)	Uwagi (środki dydaktyczne)
Dzień 1 (MODUŁ OGÓLNY)				
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Wstęp do szkolenia: <ul style="list-style-type: none"> - Przedstawienie się trenera oraz uczestników/czek szkolenia. - Przedstawienie celów szkolenia. - Omówienie oczekiwań i potrzeb uczestników/czek w temacie szkolenia. - Przedstawienie zasad współpracy (kontrakt). - Przedstawienie programu szkolenia. - Omówienie kwestii organizacyjnych. - Przeprowadzenie pre-testu. 	<ul style="list-style-type: none"> • wykład • dyskusja • ćwiczenia grupowe (integracyjne, aktywizacyjne) 	(2 godz./ 90 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja multimedialna
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikacja grup osób ze szczególnymi potrzebami. Przykładowe potrzeby w procesie zatrudnienia. • Definicja dostępności i najważniejsze akty prawne wpływające na obowiązek podjęcia działań związanych ze zwiększaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • wykład • dyskusja • ćwiczenie w grupach • test (quiz) 	(2 godz./ 90 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja multimedialna • karty pracy • materiały filmowe

Lp.	Temat (części szkolenia)	Metoda dydaktyczna	Czas (godziny dydaktyczne /min)	Uwagi (środki dydaktyczne)
	<p>dostępności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych. - Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. - Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. - Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się. - Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030. - Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. <ul style="list-style-type: none"> • Różne wymiary dostępności w miejscu pracy dla osób ze szczególnymi potrzebami: <ul style="list-style-type: none"> - dostępność architektoniczna, - dostępność informacyjno-komunikacyjna, - dostępność cyfrowa, • Zasady projektowania uniwersalnego. • Przedstawienie różnic pomiędzy projektowaniem uniwersalnym a racjonalnymi usprawnieniami oraz dostępem alternatywnym w procesach zatrudnienia. • Trendy związane z zatrudnieniem osób ze szczególnymi potrzebami – szanse rynku pracy. 			
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Zatrudnienie osób 	<ul style="list-style-type: none"> • wykład 	(2 godz./	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja

Lp.	Temat (części szkolenia)	Metoda dydaktyczna	Czas (godziny dydaktyczne /min)	Uwagi (środki dydaktyczne)
	<p>z niepełnosprawnościami</p> <ul style="list-style-type: none"> - definicje niepełnosprawności, - niepełnosprawność widoczna i niewidoczna - niepełnosprawność w aspekcie prawnym i biologicznym - instytucje orzekające o niepełnosprawności - rodzaje orzeczeń o niepełnosprawności, równoważność orzeczeń - medyczny, społeczny i funkcjonalny model postrzegania osób z niepełnosprawnościami, <ul style="list-style-type: none"> • Akty prawne, które regulują zagadnienia zatrudnienia osób ze szczególnymi potrzebami, z niepełnosprawnością w administracji publicznej: <ul style="list-style-type: none"> - Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych - Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. - Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. - Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej. - Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. - Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. - Zarządzenie nr 7 Szefa Służby Cywilnej z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie standardów zarządzania zasobami ludzkimi w służbie 	<ul style="list-style-type: none"> • dyskusja • burza mózgów 	90 min.)	multimedialna

Lp.	Temat (części szkolenia)	Metoda dydaktyczna	Czas (godziny dydaktyczne /min)	Uwagi (środki dydaktyczne)
	<p>cywilnej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 			
4.	<ul style="list-style-type: none"> • Prawa osób z niepełnosprawnościami (prawnymi i biologicznymi). • Obowiązki pracodawcy osoby z niepełnosprawnościami. • Korzyści finansowe związane z zatrudnieniem osób z niepełnosprawnościami: <ul style="list-style-type: none"> - obniżenie wpłat do PFRON, - dofinansowania z PFRON, - inne źródła i instrumenty wsparcia. • Korzyści pozafinansowe związane z zatrudnieniem osób ze szczególnymi potrzebami. • Dobre praktyki i programy kierowane do pracodawców osób ze szczególnymi potrzebami. • Podsumowanie 1 dnia szkolenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • wykład • burza mózgów • ćwiczenie grupowe 	(2 godz./ 90 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja multimedialna

Dzień 2 (MODUŁ OGÓLNY)

1.	<ul style="list-style-type: none"> • Rola stereotypów i nieświadomych uprzedzeń w zatrudnieniu osób ze szczególnymi potrzebami. • Fakty i mity, które dotyczą osób ze szczególnymi potrzebami. • Znaczenie stosowania słownictwa, określeń niestygmatyzujących – język włączający w miejscu pracy. • Bariery w pracy doświadczane przez osoby ze szczególnymi potrzebami (perspektywa pracownika i pracodawcy). 	<ul style="list-style-type: none"> • wykład • dyskusja • ćwiczenie na forum grupy • ćwiczenie grupowe • ćwiczenia symulacyjne 	(3 godz./ 135 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja multimedialna • karty pracy • symulatory niepełnosprawności
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Przystosowanie miejsc pracy dla osób ze szczególnymi potrzebami. 	<ul style="list-style-type: none"> • wykład • ćwiczenie na 	(2 godz./ 90 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja multimedialna

Lp.	Temat (części szkolenia)	Metoda dydaktyczna	Czas (godziny dydaktyczne /min)	Uwagi (środki dydaktyczne)
	<ul style="list-style-type: none"> Komunikacja i zasady savoir-vivre'u w kontaktach z osobami ze szczególnymi potrzebami. 	<ul style="list-style-type: none"> forum grupy analiza przypadku 		<ul style="list-style-type: none"> opis studiów przypadku
Dzień 2 (MODUŁ SPECJALISTYCZNY)				
3.	<ul style="list-style-type: none"> Wyzwania i obawy w procesie zatrudnienia osób ze szczególnymi potrzebami w procesach zarządzania pracownikami. Identyfikacja mocnych i słabych stron w procesach i procedurach. Rola osoby zarządzającej zespołem w zatrudnieniu osób ze szczególnymi potrzebami (w tym w procesie rekrutacji).¹ Odpowiedzialność osób zarządzających za zapewnienie dostępności. Podsumowanie 2 dnia szkolenia. 	<ul style="list-style-type: none"> dyskusja ćwiczenie w grupach analiza studiów przypadków 	(3 godz./ 135 min.)	<ul style="list-style-type: none"> prezentacja multimedialna materiały filmowe opis studiów przypadku
Dzień 3 (MODUŁ SPECJALISTYCZNY)				
1.	<ul style="list-style-type: none"> Kompetencje pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie zespołami:² <ul style="list-style-type: none"> przygotowanie do rozmowy rekrutacyjnej z poziomu osoby zarządzającej, organizacja rozmowy rekrutacyjnej z kandydatem ze szczególnymi potrzebami, przeprowadzenie rozmowy 	<ul style="list-style-type: none"> wykład ćwiczenie w parach ćwiczenie w grupach analiza studiów przypadku burza mózgów scenki 	(4 godz./ 180 min.)	<ul style="list-style-type: none"> prezentacja multimedialna karty pracy opis studiów przypadku listy kontrolne z publikacji CIOP/PFRON

¹ Zakres tematyczny z wykorzystaniem wyników przeprowadzonych przeglądów w urzędach oraz doświadczeń uczestników szkolenia.

² Zakres tematyczny z wykorzystaniem wyników przeprowadzonych przeglądów w urzędach oraz doświadczeń uczestników szkolenia.

Lp.	Temat (części szkolenia)	Metoda dydaktyczna	Czas (godziny dydaktyczne /min)	Uwagi (środki dydaktyczne)
	rekrutacyjnej, - proces adaptacji w zespole pracowników ze szczególnymi potrzebami, - przygotowanie i organizacja stanowiska pracy, - elastyczne formy zatrudnienia, - współpraca z osobami asystującymi m.in. tłumacz PJM, asystent osoby z niepełnosprawnościami, trener pracy, - rozwiązywanie sytuacji trudnych w zarządzaniu zespołem różnorodnym.	sytuacyjne		
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Rekomendacje dotyczące sposobu wdrażania oraz stosowania i rozwoju procedur pod kątem zatrudnienia osób ze szczególnymi potrzebami z poziomu osób zarządzających zespołami,³ w tym: <ul style="list-style-type: none"> - procesu rekrutacji i rozmowy rekrutacyjnej, - adaptacji w zespole, - budowania otwartości na współpracę i niwelowania obaw pracowników, - współpracy i procesów komunikacji w zespołach. • Podsumowanie 3 dnia szkolenia oraz całości szkolenia. • Post-test i ewaluacja szkolenia. • Przekazanie uczestnikom zaświadczeń o ukończeniu szkolenia. • Zakończenie szkolenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • wykład • ćwiczenie w grupach • analiza studiów przypadku • burza mózgów 	(4 godz./ 180 min.)	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja multimedialna • karty pracy • opis studiów przypadku

³ Zakres tematyczny z wykorzystaniem wyników przeprowadzonych przeglądów w urzędach oraz doświadczeń i propozycji uczestników szkolenia

